

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Selvityshenkilö, ministeri Lauri Tarastin selvitys 26.1.2016 valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistamisesta - lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta

Selvityksen lähtökohdat

- Asiakaslähtöisyys
- Ymmärrettävyys
- Yksinkertaistaminen
- Yhdenmukaistaminen

Uuden maakuntahallinnon rakenne I

- Termit: Maakunta, maakuntavaltuusto, maakuntahallitus ja maakuntavirasto
- Maakuntavaltuustoille ja –hallituksille poliittisesti harkittavat asiat, maakuntavirastoille oikeusharkintaiset tai pääosin oikeusharkintaiset asiat ts. lain soveltamista koskevat asiat
- Maakuntavaltuustojen tehtävät lähtökohtaisesti maakunnissa samat
- Maakuntavirasto kaikkiin maakuntiin, mutta niiden tehtävät eroavat, koska resursseja ja asiantuntemusta ei voida jakaa kaikkialle (vrt. nykyiset ELY-keskusten tehtävänjaot). Tehtäviä jaetaan yhteen, viiteen, kahteentoista tai kahdeksaantoista maakuntavirastoon

Uuden maakuntahallinnon rakenne II

- Hallinnon selkeyden, yhdenmukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden vuoksi päätöksentekijöinä maakunnissa vain maakuntavaltuusto, maakuntahallitus ja maakuntavirasto, ei muita päättäjiä
 - Lautakuntia voisi vapaasti asettaa valmisteluelimiksi, muttei päätöksentekoelimiksi
 - Tavoitteena maakuntahallinnon rakenteellinen samanlaisuus kaikissa maakunnissa
- Tavoitteena maakuntien yhtenäiset tietojärjestelmät ja yhteinen asiakaspalvelukeskus

Tehtävien jaon lähtökohdat I

- Maakuntien liitot (18), ELY-keskukset (15) ja TE-toimistot (15) lakkaavat
- Maakuntien liittojen tehtävät maakunnille
- ELY-keskusten tehtävät joko maakunnille tai tehtävien ollessa luonteeltaan valtiollisia aluehallintovirastoille ja pienemmiltä osin keskushallinnon virastoille. ELY-keskusten toiminnan esitetään jatkuvan viimeisen kehyspäättöksen mukaisella henkilöstöllä ja toimintamenoilla uudistuksen voimaantuloon asti.
- TE-palveluiden järjestämismääräys maakunnille
- KEHA-keskuksesta maakuntien yhteinen keskus

Tehtävien jaon lähtökohdat II

- Kunnilta eräitä tehtäviä maakunnille
- Maakunnille ei yleistä toimialaa
- Selvityksessä tarkoitettuja maakunnan tehtäviä tulee voida laissa mainittavin ehdoin sopia siirrettäviksi kuntiin rahoitusvastuun säilyessä maakunnilla ja kuntien tehtäviä maakunnille rahoitusvastuun säilyessä kunnilla.
- Maakuntien yhteistoiminta on mahdollistettava.
- Maankäyttö- ja rakennuslaissa jo oleva velvoite laatia yhteinen yleiskaava Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kesken toteutetaan

Keskeisiä tehtävänsiirtoehdotuksia maakuntiin I

Maakuntiin esitetään siirrettäväksi yli 12 000 henkilötyövuoden edestä tehtäviä

- Maakuntien liittojen tehtävät maakunnille
- Työvoima-, elinkeino- ja yrityspalvelujen järjestämisvastuu TE-toimistoilta ja ELY-keskuksilta maakunnille
 - Palvelujen tuottajina voivat toimia kunnat, kaupunkiseudut, yksityiset toimijat tai maakunta itse
- EU-rahastotehtävät ELY-keskuksilta ja maakuntien liitoilta maakunnille
 - EU-lainsäädännön mukainen kumppanuuselin kaikkiin maakuntiin, EAKR:n ja ESR:n välittävä toimielin viidestä maakuntavirastosta, maaseuturahaston välittävä toimielin kaikista maakuntavirastoista ja EMKR:n välittävä toimielin yhdestä maakuntavirastosta

Keskeisiä tehtävänsiirtoehdotuksia maakuntiin II

- MMM:n toimialan tehtäviä maa- ja elintarviketalouden, ympäristöterveydenhuollon, maaseudun kehittämisen, kalatalouden sekä vesivarojen käytön ja hoidon osalta kootaan maakuntiin ELY-keskuksista, aluehallintovirastoista ja kunnista.
 - Kokoaminen toteuttaa hallitusohjelman kirjausta siirtyä neliportaisesta järjestelmästä kolmiportaiseen. Toimialan tehtävistä siirtyy maakunnille yhteensä noin 1 800 htv:tä.
- Rakennusvalvonnan järjestämismvastuu sekä terveydensuojelun järjestämismvastuu kunnilta maakunnille, mutta laissa säädettävät edellytykset täyttävä kunta tai kunnat yhdessä voivat ilmoittaa ottavansa tehtävät hoitaakseen.
- Kuntien pelastustoimen tehtävät maakunnille. Pelastuslaitosten määräksi 12 vastaten ensihoitopalvelujen aluejakoa.

Keskeisiä tehtävänsiirtoehdotuksia maakuntiin III

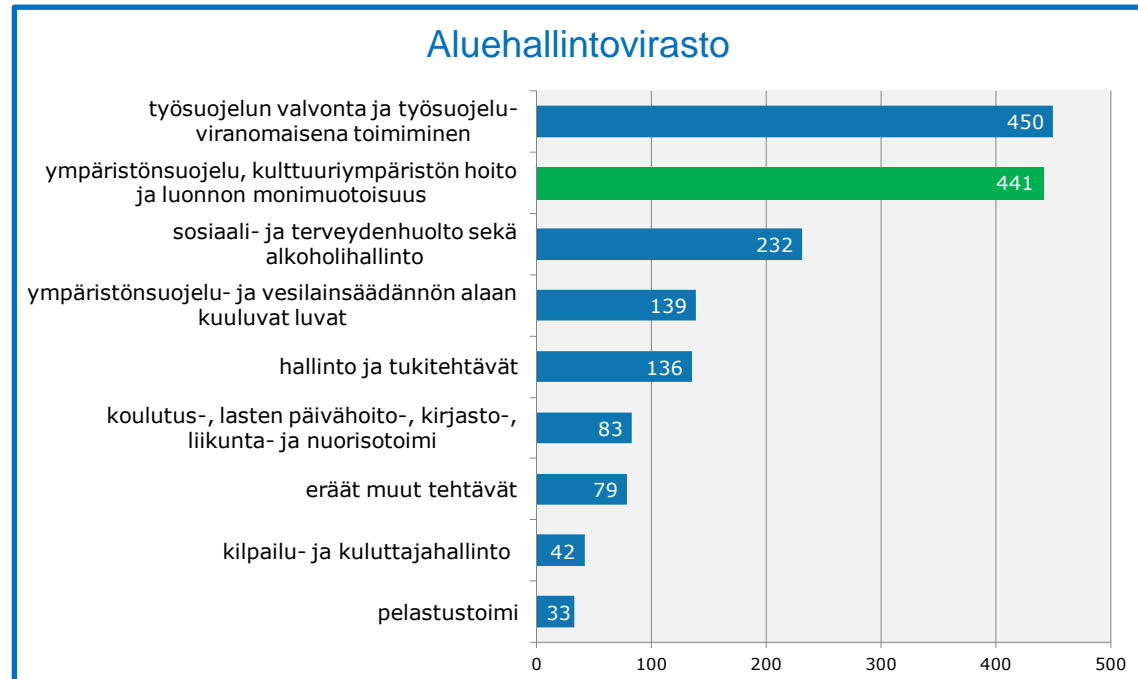
- Nykyisin kunnallisille paikallisyksiköille kuuluva lomituspalvelujen hallinnointi maakunnille
- Kuntien alueidenkäytön suunnittelun ohjaus- ja edistämistehtävät ELY-keskuksilta maakunnille

- ELY-keskuksille kuuluvien liikennetehtävien sijoittuminen selvitetään ensi kevään aikana liikennekaaren valmistelun yhteydessä.

Valtiolle jäävät tehtävät

- Valtiolle jäävät ELYjen ympäristö- ja luonnonsuojelutehtävät kootaan monialaisille aluehallintovirastoille, joilla jo nykyisin ympäristölupatehtävät. Tavoitteena lupamenettelyjen nopeutuminen.
- Aluehallintovirastojen toimivalta muutetaan valtakunnalliseksi ja henkilöstö virastokokonaisuuden yhteiseksi (pl. työsuojelu)
- Maakuntien laillisuusvalvonta sekä yleisen edun valvontatehtävät osoitetaan pääsääntöisesti aluehallintovirastoille
- Innovaatio- ja keksintötoimintaa ja liiketoiminnan kansainvälistymistä koskevat kehittämis- ja koordinaatiotehtävät sekä pieniä energiatukia koskevat tehtävät ELY-keskuksista TEKESille

Esityksen htv-vaikutukset

